A BIZOTTSÁG 447/2012/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2012. március 21.)

a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelminősítési módszerek megfelelőségének értékelésére szolgáló szabályozási technikai standardok megállapítása révén történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelminősítő intézetekről szóló, 2009. szeptember 16-i 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 21. cikke (4) bekezdésének d) pontjára,

mivel:

(1) Az 1060/2009/EK rendelet 8. cikkének (3) bekezdése a hitelminősítő intézetek számára szigorú, szisztematikus, folyamatos és – az utóteszteléseket is beleértve – a korábbi tapasztalatokra épülő minősítési módszerek alkalmazását írja elő.

(2) Ez a rendelet az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [2] által létrehozott Európai Értékpapírpiaci Hatóság (EÉPH) által elvégzett értékelés átláthatóságának, valamint az 1060/2009/EK rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében előírt követelményekre vonatkozó egységes szabályok biztosításához szükséges.

(3) Az 1060/2009/EK rendelet 15. cikke szerinti nyilvántartásba vétel iránti kérelmek vizsgálatakor az EÉPH-nak értékelnie kell a hitelminősítő intézetek megfelelését az említett rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében foglalt előírásoknak. A nyilvántartásba vételt követően az EÉPH-nak az általa gyakorolt folyamatos felügyelet részeként mindazon esetekben értékelnie kell a hitelminősítő intézetek folyamatos megfelelését a 8. cikk (3) bekezdésében foglalt előírásoknak, amikor ezt szükségesnek tartja.

(4) Az 1060/2009/EK rendelet és különösen annak 23. cikke az EÉPH, a Bizottság és a tagállami hatóságok számára tiltja, hogy befolyásolják a hitelminősítések tartalmát vagy módszereit. E rendeletnek kell meghatároznia azokat a szabályokat, amelyek alapján az említett módszerek értékelhetők, de a rendelet nem teszi lehetővé a hatóságok részére azt, hogy az említett módszerek alapján kibocsátott hitelminősítések pontosságáról határozzanak.

(5) Az 1060/2009/EK rendelet 6. cikkének (2) bekezdése az I. melléklet A. szakaszának 9. pontjával összefüggésben értelmezve a hitelminősítő intézet számára előírja a felülvizsgálati funkció létrehozását, amely felelős a hitelminősítő intézet módszereinek, modelljeinek és főbb minősítési, úgymint matematikai és korrelációs feltevéseinek időszakos felülvizsgálatáért, továbbá azok jelentős változásaiért és módosításaiért, illetve annak ellenőrzéséért, hogy az említett felhasznált vagy felhasználni javasolt módszerek, modellek és főbb értékelési feltevések megfelelőek-e új pénzügyi eszközök értékelésére.

(6) E rendeletnek az EÉPH által az 1095/2010/EU rendelet 10. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően a Bizottsághoz jóváhagyásra benyújtott szabályozási technikaistandard-tervezet képezi az alapját.

(7) Az EÉPH nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozási technikaistandard-tervezetekről, elemezte az ezekkel összefüggésben felmerülő költségeket és hasznokat, és kikérte az 1095/2010/EU rendelet 37. cikke alapján létrehozott Értékpapírpiaci Érdekképviseleti Csoport véleményét. Az EÉPH emellett 2011 májusában felhívást tett közzé a piaci szereplők álláspontjának megismerése érdekében,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet az annak értékelése során alkalmazandó szabályokat állapítja meg, hogy a hitelminősítési módszerek megfelelnek-e az 1060/2009/EK rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

2. cikk

A megfelelés bemutatása

A hitelminősítő intézeteknek bármikor képesnek kell lenniük annak bemutatására az EÉPH felé, hogy megfelelnek az 1060/2009/EK rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében a hitelminősítő módszerekre vonatkozóan meghatározott követelményeknek.

3. cikk

A megfelelés EÉPH általi értékelése

(1) Az 1060/2009/EK rendelet 15. cikke szerinti nyilvántartásba vétel iránti kérelemmel összefüggésben a hitelminősítő intézeteknek az említett rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében előírt rendelkezéseknek való megfelelésének vizsgálata mellett

[1] HL L 302., 2009.11.17., 1. o.
[2] HL L 331., 2010.12.15., 84. o.

az EÉPH minden hitelminősítő intézet esetében saját belátása szerint folyamatosan is vizsgálja az 1060/2009/EK rendelet 8. cikke (3) bekezdésének való megfelelést.

(2) A hitelminősítő intézeteknek az 1060/2009/EK rendelet 8. cikke (3) bekezdése rendelkezéseinek való megfelelése vizsgálatakor az EÉPH a hitelminősítő módszerek kidolgozására, jóváhagyására, alkalmazására és felülvizsgálatára vonatkozó összes információt felhasználja.

(3) Az értékelés megfelelő szintjének meghatározásához az EÉPH mérlegeli, hogy az adott hitelminősítési módszer rendelkezik-e bizonyítható múlttal a hitelképesség előrejelzésének konzisztenciája és pontossága tekintetében, továbbá figyelembe vehet hitelesítési módszereket, mint például az adott konkrét módszer tesztelésére kidolgozott, a nemteljesítéssel vagy a minősítés változásával foglalkozó tanulmányokat.

4. cikk

A hitelminősítési módszer szigorú jellegének értékelése

(1) A hitelminősítő intézetek olyan hitelminősítési módszereket használnak és alkalmaznak, amelyek:

a) olyan egyértelmű és szilárd kontrollokat és eljárásokat tartalmaznak a kidolgozásukra és ez érintett jóváhagyásokra vonatkozóan, amelyek lehetővé teszik a módszer hatékonyságának érdemi ellenőrzését;

b) a minősített szervezet vagy pénzügyi eszköz hitelképességének megállapításához szükségesnek tartott összes tényezőt magukban foglalják, statisztikai, múltbeli tapasztalatokon vagy bizonyítékokon alapuló adatokkal alátámasztva;

c) figyelembe veszik az egyazon kockázati tényező által érintett minősített szervezetek vagy pénzügyi eszközök és azon kockázati tényezők közötti modellezett kapcsolatot, amelyre a hitelminősítési módszerek érzékenyek;

d) megbízható, releváns és minőségfüggő analitikus modelleket, valamint a legfontosabb hitelminősítési feltevéseket és kritériumokat tartalmazzák, amennyiben ezek részei a módszernek.

(2) A hitelminősítő intézetek az alábbi pontokra vonatkozóan felsorolást állítanak össze, amelyhez részletes magyarázatot fűznek az általuk alkalmazott hitelminősítési módszerek tekintetében:

a) az összes kvalitatív tényező, ideértve az egyes tényezőkhöz tartozó kvalitatív értékelés szempontjait;

b) az összes kvantitatív tényező, ideértve a kulcsfontosságú változókat, adatforrásokat, fő feltevéseket, modellezési és kvantitatív technikákat.

(3) A (2) bekezdésben említett részletes magyarázatban ki kell térni az alábbiakra:

a) a hitelminősítési módszerben alkalmazott egyes kvalitatív és kvantitatív tényezők fontosságára vonatkozó nyilatkozat, adott esetben e tényezőkhöz rendelt súlyok ismertetésével és indokolásával, valamint a hitelminősítésre kifejtett hatásukkal együtt;

b) a hitelminősítési módszerben alkalmazott legfontosabb feltevések és a makrogazdasági vagy pénzügyi adatokból származó kritikus kockázati tényezők közötti kapcsolat értékelése; valamint

c) a hitelminősítési módszerben alkalmazott legfontosabb feltevések és a módszer alkalmazásával az eddigiek során kapott hitelminősítések volatilitása közötti kapcsolat értékelése.

(4) A hitelminősítő intézetek olyan hitelminősítési módszereket és azokhoz kapcsolódó analitikai modelleket, fő hitelminősítési feltevéseket és kritériumokat alkalmaznak, amelyek azonnal beépítik az alábbiak közül egy vagy több által elvégzett belső felülvizsgálatokból vagy monitoring felülvizsgálatokból nyert megállapításokat és eredményeket:

a) a hitelminősítő intézet igazgatótanácsának vagy felügyelőbizottságának független tagjai;

b) a hitelminősítő intézet felülvizsgálati funkciót betöltő egysége;

c) a hitelminősítési módszerek nyomon követésében és felülvizsgálatában részt vevő egyéb érintett személy vagy bizottság.

5. cikk

A hitelminősítési módszer szisztematikus jellegének értékelése

(1) A hitelminősítő intézetek olyan hitelminősítési módszereket és azokhoz kapcsolódó analitikai modelleket, fő hitelminősítési feltevéseket és kritériumokat használnak, amelyeket valamennyi hitelminősítés kidolgozásakor szisztematikusan alkalmaznak az adott eszközosztály vagy piaci szegmens vonatkozásában, kivéve, ha az ettől való eltérés valamilyen objektív ok alapján indokolt.

(2) A hitelminősítési intézetek olyan hitelminősítési módszert alkalmaznak, amely a módszer megfelelőségének bármely felülvizsgálatából származó megállapítást képes azonnal beépíteni.

6. cikk

A hitelminősítési módszer folyamatos jellegének értékelése

A hitelminősítő intézetek olyan hitelminősítési módszereket alkalmaznak, amelyek tervezésük és alkalmazásuk módjából fakadóan alkalmassá teszik azokat arra, hogy:

a) folyamatosan használják azokat, kivéve, ha valamilyen objektív ok a hitelminősítési módszer megváltoztatását vagy használatának megszüntetését indokolja;

b) a folyamatban lévő monitoringból vagy felülvizsgálatból származó megállapításokat azonnal beépítsék, különösen akkor, ha a strukturális makrogazdasági vagy a pénzügyi piaci feltételeket érintő változások befolyásolhatják az adott módszer által előállított hitelminősítéseket;

c) összehasonlítsák különböző eszközosztályok hitelminősítéseit.

7. cikk

A hitelminősítési módszer korábbi tapasztalatokra épülő, utóteszteléseket is magában foglaló hitelesítésének értékelése

(1) A hitelminősítő intézetek olyan hitelminősítési módszereket alkalmaznak, amelyekről kvantitatív bizonyítékok állnak rendelkezésre a diszkriminációs képesség tekintetében.

(2) A hitelminősítő intézetek által alkalmazott hitelminősítési módszerek alkalmasak az alábbiak leírására:

a) az adott módszer alkalmazásával megfelelő időintervallumon keresztül és különböző eszközosztályokra vonatkozóan kibocsátott hitelminősítések múltbeli adatokra épülő megalapozottsága és előrejelző képessége;

b) a minősítési modellben használt feltevéseknek a tényleges nemteljesítési és veszteségrátáktól való eltérési foka.

(3) A hitelminősítési módszerek hitelesítése megfelel az alábbiaknak:

a) a hitelminősítési módszernek a mögöttes feltevések változására való érzékenységét vizsgálja, ideértve a kvalitatív és kvantitatív tényezők változására való érzékenységet is;

b) helyesen és megfelelően értékeli az adott hitelminősítési módszer által előállított korábbi hitelminősítéseket;

c) megbízható inputadatokat használ, aminek része a megfelelő méretű adatminták kiválasztása is;

d) a minősítési kategóriák (például strukturált pénzügyi eszközök, állampapírok, vállalatok, pénzügyi intézmények, biztosítók, államháztartás) mindegyike tekintetében megfelelőképpen figyelembe veszi a minősített szervezetek vagy pénzügyi eszközök meghatározó földrajzi területeit.

(4) A hitelminősítő intézetek rendelkeznek olyan eljárásokkal, amelyek biztosítják, hogy az utótesztelés által jelzett rendszerszintű hitelminősítési anomáliákat feltárják, és megfelelően kezelik.

(5) A hitelminősítési módszerek felülvizsgálatának folyamatába a hitelminősítő intézetek beleveszik:

a) a minősített szervezetek és pénzügyi eszközök rendszeres hitelminősítési és teljesítményértékelési felülvizsgálatát;

b) a mintán belüli és a mintán kívüli tesztelést;

c) a hitelesítésre vagy utótesztelésre vonatkozó korábbi információkat.

8. cikk

Mentesség

Azokban az esetekben, amikor korlátozott mennyiségű kvantitatív bizonyíték áll rendelkezésre a hitelminősítési módszer előrejelző képességének alátámasztására, a hitelminősítő intézet mentesül a 7. cikk előírásai alól, ha:

a) biztosítja azt, hogy a hitelminősítési módszerek megbízható előrejelzői a hitelképességnek;

b) belső eljárásait következetes módon, tartósan és piaci szegmensektől függetlenül alkalmazza;

c) rendelkeznek olyan eljárásokkal, amelyek biztosítják, hogy az utótesztelés által jelzett rendszerszintű hitelminősítési anomáliákat észlelik és megfelelően kezelik.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2012. március 21-én.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO